

Posamezna številka 6 vinarjev.

„DAN“ izhaja vsak dan — tudi ob nedeljah in praznikih — ob 1. uri zjutraj; v ponedeljkih pa ob 8. uri zjutraj. — Naročnina znaša: v Ljubljani v upravnistvu mesečno K 1'20, z dostavljanjem na dom K 1'50; s pošto celoletno K 20'—, polletno K 10'—, četrtletno K 5'—, mesečno K 1'70. — Za inozemstvo celoletno K 30'—, — Naročnina se pošilja upravništvu. — Telefon številka 118.

DAN

NEODVISEN POLITICEN DNEVNIK.

Posamezna številka 6 vinarjev.

Uredništvo in upravništvo: Učiteljska Tiskarna, Frančiškanska ulica št. 6. Dopisi se pošiljajo uredništvu. Nefrankirana pisma se ne sprejemajo, rokopi si ne vračajo. Za oglase se plača: peti vrsta 15 v, osmrtnice, poslana in zahvale vrsta 30 v. Pri večkratnem oglašanju 50% — pust. — Za odgovor je priložiti znamko. — Telefon številka 118.

Deželnozborskim volilcem mestne skupine Kamnik-Radovljica-Tržič!

Vsled prerane smrti poslanca dr. Janka Vilfana Vam bo dne 4. marca zopet stopiti na volišče, da mu izberete za zadnje leto tekoče zakonodajne dobe vrednega naslednika.

Toda med zadnjo in sedanjo volitvijo bo velika razlika! Klerikalna stranka je, uvidevši, da z dostojnim orožjem nikdar ne more osvojiti mogočne napredne trdnjave kranjskih mest in trgov, izvršila novo politično nepoštenost. Z lahkim srcem prelomivši dano obljubo, je vtihotapila tudi v Vašo mestno kurijo nad 300 novih kmetijskih volilcev, ki so sicer že volili svojega poslanca, pa naj vzlic temu sedaj tudi v mestni kuriji Vam, edino upravičenim volilcem, vsilijo voljo klerikalne stranke. In našla se je c. kr. vlada, ki odobruje to, do neba kričeče kršenje deželnega volilnega reda; protiusluga klerikalne stranke obstoja v dopuščanju dosledne germanizacije naših cesarskih uradov in s tem združenega neizprosnega izpodrivanja domačega slovenskega elementa iz teh uradov. Tako izgleda v luči resnice narodna vest in zavest klerikalne stranke.

Narodno-napredna stranka pa je lahko ponosna na to, da morajo njeni nasprotniki, ako jej hočejo do živga, zagrabiti za orožje vero- in zakonolomstva. Konečno besedo o dopustnosti takega orožja v pravni državi bo imelo c. kr. državno sodišče — za to volitev žal prekasno, ne pa tudi za splošne volitve prihodnjega leta.

Somišljeniki! Vaša neupogljiva značajnost nam je porok, da boste stopili z jasnim čelom tudi v sedanji neenaki boj. Politični prevari in ostudnemu terorizmu se ne boste uklonili nikdar!

Zategadelj Vam priporočamo v soglasno izvolitev moža čistega in kremenitega značaja, ki nikdar ni in ne bo po vetru obračal svojega plašča, moža, ki uživa po vsej pravici tudi v krogih poštenih narodnih in političnih nasprotnikov brezpogojno vpoštevjanje. In ta mož je:

Matija Marinček,

c. kr. notar v Tržiču.

Volilci! Vsak glas, oddan za tega našega kandidata, bodi plameč protest zoper nepoštenost v javnem življenju!

V Ljubljani, dne 23. svečana 1913.

Izvrševalni odbor narodno-napredne stranke.

Pismo iz Belgrada.

Belgrad, 12. (25.) febr. 1913.

Tajinstveno premeščanje srbskih čet, pozivanje na dopustu se mudečih vojakov ponovno v bojne vrste, sumljiva želja vlade, naj o vojnih pripravah časopisje ničesar ne poroča itd., daje misliti, da se Srbija pripravljala na vse mogoče eventualnosti, ki bi mogle nastati v evropskem koncertu glede balkanskih vprašanj, predvsem se hoče zavarovati Srbija pred kako umetno — od gotove strani — inspirirano vstajo v Albaniji.

»Pravda« prinaša zelo oster uvodni članek in nadaljuje:

»Istotako je absolutno izključeno, da bi — bodisi katerakoli —

srbska vlada smela dopustiti, da se odtujijo Srbiji Prizren, Džakovica in Peč brez krvavega odpora. Te stare prestolnice carstva in kulture naše hočemo braniti — o tem ni nobenega dvoma — z našo krvjo. In Avstrija ve jako dobro, da mi v tej borbi za velike spomenike pravoslavja in Slovanstva ne ostanemo sami, pa makar, da se ji iz Petrograda pismeno zavežemo, da Rusija ostane mirna. Toliko mora Avstrija že poznati psihologijo naroda.

Vedno intenzivnejše se oglašajo posamezni glasovi opozicijskih srbskih strank, naj vlada vendar enkrat skliče narodno skupščino. To priliko hočejo porabiti te stranke v to, da kujejo kapital za se, dokler je železo še vroče. Strankarska napetost zavzema vedno večje in jas-

nejše konture, posebno liberalna in samostojna srbska stranka in seveda tudi brezpomembna strančica socialno-demokratskih hujšakcev.

Pri tako ogromnem podvzetju — kakoršno je vojno stanje — se dogajajo marsikake nepravilnosti, katerih ni nikakor mogoče odstraniti in radikalna stranka — svesta si svoje velike odgovornosti — napela je vse sile in storila vse, da pribori narodu srbskemu čim največ uspehov, vsled tega ji je narod tudi hvaležen. Toda satanske intrige posameznih nezadovoljencev, ki izvirajo zgolj iz osebnih nagibov in nizke sebičnosti, bodo v stanu izkoristiti težki sedanji položaj in spraviti radikalno stranko v manjšino. Vsled tega se že danes čelajo razne kombinacije v vladi. Radikalna stranka pa noče prej sklicati narodne skupščine niti ne razpustiti iste, dokler ne pride z gotovimi uspehi pred parlament.

Sole, kakor vse kaže, letos sploh ne bodo odprte. Lahko si mislite obup staršev in žalost učence se mladih, med katero bo marsikomu usodepoln udarec za njegovo poznejšo existenco. Premožnejši sloji morejo plačevati privatnega učitelja, med tem ko je reven dijak prepuščen sam sebi. Nekoliko postrtovalnih dijakov višje gimnazije in absolventov je sklenilo podučevati dečo proti mali nagradi in tako se je otvorila privatna šola s podporo občine. V celi Srbiji delujejo nepretrgoma tri gimnazije.

Take in enake nepremostljive ovire morajo prej ali slej napraviti konec ljudskemu potrpljenju in vse željno pričakuje zaključenje miru. Temu primerno stopnjuje tudi javno razpoloženje, posebno med onimi naivnejši, ki mislijo, da je vse odvisno edino od vlade in da je ona vsemogoča, da prisili velesile, naj se požurijo s svojimi pregovori. Ta strašna negotovost je tedaj le voda na mlin onim, ki žele priti na krmilo razširjeni Srbiji.

Tako se dogodki zopet razvijajo v normalno politično vrvenje in v strankarski boj, kar je gotovo dobro znamenje, da mir ni več — daleč.

Mars.

Plemstvo in narod.

Znano je, da Jugoslovani ne poznajo plemstva. To je gotovo njih največja sreča, kajti plemstvo je za narode le breme, ki ga morajo nositi od davnih časov na svojih ramah. — Seveda Nemci in drugi kulturni zapadni narodi si ne morejo misliti države brez plemstva. Zato so te dni dunajski in mažarski listi prinesli novico, da se bo v Srbiji po vojni vpeljalo plemstvo. Ta vest je brez vsake podlage. Dandanes niti na staro plemstvo nihče ni da — kaj šele na novo. Saj vsak pozna

one krščene žide, ki so si za denar kupili plemstvo. Posebno Mažarji imajo mnogo takih »plemenitih« ljudi, ki so si po zaslugi mažarskih grofov — kupili plemstvo. Kako čast dela plemstvo narodu, se najbolje vidi na Ogrskem, kjer se grofje Apponyi etc. znani po svojih plemenitih sleparijah. Jugoslovanski narodi so tako srečni, da nimajo takih grofov in baronov — še tiste, ki jim jih pošljejo druge države, niso za drugega, kakor za intrige. Pri nas seveda mislimo, da morejo biti samo plemeniti diplomati — skušnje pa so pokazale, da zdravi možje iz naroda take potomce starih grofov in baronov lahko imenitno za nos potegnajo. Srbi so lahko ponosni na svoj demokratizem. Ta je dvignil njih domovino, ta zmagal je boju.

Lepo piše o tem M. M. v R. N. L. — Tam pravi: Narod, Resnica, Svoboda ti ideali so sijali pred očmi novih srbskih legij kot svetopisemski ognjeni steber, kakor fata morgana, kakor vizija osvobojenega groba Rešitve. Kes, Osveta in Požrtvovalnost so posvetile dušo in telo novih vitezo, ki so plakali in padali stopajoči po Kosovskem polju — ki so prepevali, ko so stopali gladni in izmučeni po tridnevni nečloveški Kumanovski bitki v carsko Skopje, — ki so z zmagalnim krikom mlade neizčrpane sile po sedemdesetmurnem pohodu skozi gole in neobljudene albanske planine zajezdili v zaželjeno pristanišče morja in ga sekali z golimi sabljami — ki so vriskali preko pilepskih klanecv v bogato zemljo bitolske Pelagonije, — videč v halucinaciji prenapetih živcev pilepskega kraljeviča Marka — ki hodi pred njimi in jih navdušuje za boj, ki so kakor Izraelci prešli Crno Reko, ki jo je poročila njih kri, in so z naskokom zavzeli Bitolj — ki so prodrli do Rogčinevega Soluna, da se poklonijo zibelki Svetih Bratov (Cirila in Metoda), temu simbolu dvojedinega naroda — in ki naposled sedaj po dvomesečnem čakanju in odlašanju rušijo stari Skader, da položijo svoje življenje kot temelj novemu Skadru in s poslednjimi silami okoli Drinopolja maščujejo začetek kosovskega pogina, ker v boju za to mesto je padel kralj Vukašin. Tako piše list o srbskih junakih — zmagovalcih. Ali so bili med njimi grofje, baroni? Ali so jih vodili grofje, baroni? Ne, narod sam je s svojimi zmagami postal vitez.

Ta zanimivi članek o plemstvu konča tako: Narod, cel narod. Temu podlaga je: Enakost. — Sila mu je Vera — cilj mu je: Moč. — Ker mu prsa diha svobodno in hrepeni po luči... Tak narod ne potrebuje aristokracije — tudi vsled hrabrosti se ni nikomur plemenitila kri, kakor se to godi v drugih državah, kjer ločijo ljudi po »pl.« Srbi se zavedajo, da bodo le v znamenju demokratizma ohranili svojo svobodo. Plem-

stvo pa prepuščajo zapadnim kulturnim državam, posebno Nemcem in Mažarom.

Lahko rečemo, da bi v Evropi ne bilo nikakih sporov in dragih preprirov, ko bi se izsesani domišljivi plemiči ne gnali za — novo posesti. Take poskuse plačajo vedno narodi — dobiček pa imajo plemiči, t. j. tisti, ki hočejo v novodobnih deželah dobiti dobre službe. Interesi države so le prebogosti interesi takih privilegiranih vrst, ki se čutijo poklicane, da drugim vladajo. Tako so hoteli naši aristokrati vladati v novih deželah v Sandžaku in drugod — kakor vladajo sedaj v Bosni-Hercegovini, kjer ne puste narodu niti njegovega jezika na železnica. Istotako je z Albanijo, ki jo hočejo prihraniti onim ljudem, ki mislijo, da morajo vladati. Zakaj? Zato ker so plemeniti?

T. zv. bojno stranko v Avstriji tvorijo danes samo domišljivi plemiči in taki, ki mislijo, da stoje visoko nad ljudstvom. Ko bi te ljudi pogl na pot čez albanske gore — bi se njih plemenita kri kmalu izcedila.

Sila države je v narodu. To se vidi na Balkanu. To je tudi pri nas — žverce še vedno mislijo, da so več in hočejo na račun narodov delati svojo karijero. Hvala Bogu, da so narodi tudi že tako pametni, da vedo, kdo plačuje in kdo zmaguje. Mi pravimo: Nemci in Mažarji naj ohranijo svoje plemenite in neplemenite plemiče — in avstrijski narodi pa verujemo v svojo silo! In kdor v to veruje — ta zmaguje!

Slovenska zemlja.

Iz Celja.

Nemškonalno gospodarstvo, ali: kredit mesta Celja je zdrknil na — nič. Tako je moral naznati v zadnji občinski seji naš gospod župan. Takoj v začetku se je prebral dopis mestne hranilnice, ki poroča, da ne more mestu posoditi prav nobene svote več. Morda si vzamejo to k srcu posebno oni posojiljemalci, ki hodijo nadlegovati to hranilnico tako dolgo, da jih sama naznena ali po kratkem posojilu v najneprijetnejši stiski neusmiljeno iztirja. Mesto je torej prišlo na konec vsled »izvrstnega« gospodarstva mestnih očetov. Da se rešijo poloma, bodo seveda naše že itak neverjetne visoke doklade še bolj navrtali. Mesto jadra tisti usodi nasproti, ki je zadela in zadene vsa zastopstva nemškonalnih in nemškutarskih mest. In glejte! Navzlic temu žalostnemu gospodarskem stanju še razplavajo denar! V ravno isti seji so namreč poklonili celjski mestni očetje 100 K — Súdmarki. Slovensko trgovstvo in obrtništvo pa preganjajo, kolikor le morejo. Vsaka kakoršnakoli koncesija se odkloni z navadnim motiviranjem: nepotrebna.

LISTEK

M. ZEVAKO:

V senci jezuita.

(Dalje.)

»To je gotovo!«

»Ah, gospod!« je vzkliknila Ayeta in sklenila roke. »Ubogi moj oče!«

Julija je bila vsa mrtva od bolesti.

»Poizkusiti hočemo vse, kar je v naši moči!« je rekel Manfred, presunjen v dno duše od te bolečine.

»Pojdi z mano! Je dejal Lantné naglo.

Pustila sta nesrečnici sami pri njuni strašni mrliški straži.

»Srce mi poka, ko ju gledam plakati!« je zaihtel Lantné, ko sta bila zunaj. »Daj, pojdi z mano, da ti pokažem, kaj sem ukrenil; tako bova vsaj vedela, kaj naj stori vsak izmed naju!«

Po vsem Dvoru Čudežev so pripravljali rokovanjači orožje za obupni poizkus, ki so ga hoteli napraviti.

Manfred in Lantné sta prišla do Konsjeržrije.

»Kje se ima izvršiti eksekucija?« je vprašal Manfred.

»Videl boš. Zdaž sva pri Konsjeržriji. Izpoved pride skozi tale vrata. Pokdiva po isti poti, do kateri pojde on.«

Prekoračila sta most.

Na desnem bregu sta se okrenila in dospela s par koraki do trga Grev.

Tam je opravljalo sredi trga troje ali četvero mož čudno nenavadno delo: zdelo se je v prvem trenutku, da grade z veliko skrbjo nekakšen štirioglat stolp.

Dva velika izprežena voza sta stala ob ognju, ki je gorel žalostno ter obsijal zdajpazdaj z naglim bleiskom ozke hiše s konicastimi strehami in njihov okna, s katerih je gledala obilica radovednih glav.

Obadva voza sta bila obložena z drvi in svežnji dračja.

Premišljeno so kopicili nočni delavci suhi les.

Na vsako plast lesa je prišla plast dračja, in tako dalje. Ta steber se je dvigal okrog dolgega štiriogelnega kola, zabitega globoko v zemljo.

Možje, ki so opravljali to čudno delo, so bili krvnikov pomočniki.

In stolp, ki so ga gradili, je bil — grmada.

Manfred je prebledel.

»Tukaj ga hočejo sežgati?« je vprašal Lantné.

»Saj vidiš!« je dejal Lantné.

»Pojdiva dalje.«

Odvedel ga je nazaj k vhodu na most.

»Semkaj se postavimo,« je pozval Lantné. »Vidiš, izpoved pride od tamkajle, z druge strani reke; nato pojde čez most in mora priti

tedaj mimo; par trenutkov še, in množica se začne zbirati, da vidi obsolenca. Toda vsa množica, ki bo stala tu, bo sestavljena iz ljudi, ki so doma v Dvoru Čudežev; najmanj tisoč jih bo, morda celo dvatisoč. Znamena ni nobenega. Dogovorjeno je tako, da navalimo v trenutku, ko pride izpoved čez most, vsi skupaj brez krika kakor en mož na spremstvo. Tudi če bi bilo petsto stražnikov z njim, jih zmoremo. Iztrgamo jim jetnika in pobegnemo z njim v Dvor Čudežev. Kako ti ugaja ta načrt?«

»Edini je, ki se mi vidi pameten. Ni dvoma, da se mora posrečiti.«

»Meniš?« je dejal Lantné, in radost se je zasvetila v njegovih očeh.

»Gotovo!«

»Ah, če bi bilo res po tvojem, prijatelj! Naloga naju dveh bo, da se prerineva do Doleta, ne meneča se za to, kar se godi okoli naju... Aha naši se že postavljajo!«

Res se je videlo v noči nejasno mrgolenje senc, ki so se razvrščale ob bregu in se trle v gosti masi ob vhodu na most.

Bili so dozdevno možje in ženske iz preprostega ljudstva in nižjega meščanstva.

Toda ko je Manfred gledal te skupine, je kaj lahko spoznal pod njihov preobleko rokovanjače Dvora Čudežev.

Vsi so skrivali pod svojimi plašči in jopiči orožje; večina je imela

s seboj dobra in krepka bodala, nekateri pa tudi pištole.

»Loteva se me zaupanje, da uspemo!« je rekel Lantné, opajaje se po malem z nado, kakor je bil prej pijan obupa. Dvomil sem že. Mislim sem, da se nihče teh ljudi ne bo hotel geniti. A kaj ti pravim! Bil sem že tako daleč, da sem mislil: niti Manfreda ne bo ob pravem času!«

»Zdaž vidiš, da sem prišel kljub temu!« je dejal Manfred in se nasmešnil.

X.

Doletova obsodba.

Obravnava proti Stefanu Doletu, ki je trajala šest dni, se je bila končala prejšnji dan popoldne.

Brezpomembno bi bilo poročati o zadnjem delu te obravnave, da se ni zgodila neka podrobnost, ki je odločila nepopravljivo Doletovo usodo.

Obravnava sta vodila Matija Ori, verski inkvizitor, in preiskovalni sodnik Stefan Fě.

Bila sta moža, o katerih ni mogoče reči, da sta bila dobra ali zla: dva trdna obraza, na kakršnih se nikoli ne riše smehljaj ali grimasa srčnega čuvstva.

Nihče se ni bil slišal Matije Orija, da bi bil razjezil.

Govoril je rahlo, in njegov glas je bil božajoč, kadar je ukazal krvniku, da naj razbije železje, ker bo treba trpinčiti obtoženca.

Hvalili so ga kot zglednega me-niha; svoje dolžnosti je vršil z vne-

mo, ki je bila v veselje celo najsve-tejšim mežem.

Stefan Fě pa, ki je bil debel možak zabuhlega obraza in želčne polti, je tvoril Matiji Oriju prekrasen par.

Nobena težava ni motila teh dveh mož.

Kakor hitro sta naletela v kakem procesu na temno mesto, sta oba mirondušno ukazala privedi obtoženca v mučilnico.

In redkokdaj je preteklo deset minut, ne da bi bil mogel reči Matija Ori s svojim sladkim glasom:

»Dvomna točka je razjasnjena.«

»Amen!« mu je odgovarjal Fě.

Zakaj nesrečnik, ki so mu trli ude na natezalnici, je priznal vse, karkoli sta hotela. Nekateri so se obtoževali najfantastičnejših zločinov, kakor na primer, da so jahali po zraku na metliščih, bili so na copernikskih shodih na strmih gorah, ali pa, da so v naravnostnih odnošajih s hudičem.

Ko so reveži zapuščali mučilnico, so se seveda bridko kesali svojih priznanj; toda bilo je prepozno.

Doleta niso mučili.

V Francu I. je bilo vendarle še toliko sramežljivosti in odpora proti popovski tiranstvu, da je izjavil Lojoli, da zadošča popolnoma, ako sežgo Doleta po nedolžnem, ne pa, da bi ga še mučili.

(Dalje.)

Iz Slov. Bistrice.

Südmarka je pred nedolгим časom ustanovila odsek za naseljevanje obrtnikov na Spodnjem Štajerskem. Kakor poročajo sedaj nemški listi, ta odsek že pridno deluje, in se je po njegovem posredovanju in prizadevanju nastanilo že več »stramund« obrtnikov po raznih spodnjestajerskih krajih, katere smatrajo Nemci za ogrožene. Tako se je naselil v St. Ilju nemški mizar, na Pragerskem nemški čevljar, v Vojniku nemški hrivec, v Oplotnici nemški mizar. A vidi se, da delajo Nemci v vsakem oziru sistematično in z obudovanja vredno vztrajnostjo povsod, koder hočejo izvesti svoje nemško - osvajaalne namene. — Kakor znano, ne datira pomembna obrtniška propaganda Südmärke še bogve kako dolgo časa sm. Prej je bil pri Südmarki triumf naseljevanja s švabskimi kmeti. Bil je to šport znanega Fraiba, toda tudi za Südmarko mnogo predrag. Prišlo je do poloma. Poleg nevzdržljivosti izdatkov je večina Südmarkovcev uvidela, da se z importiranimi tujci, ki navadno niso najboljšje kvalitete, ne da pregnati avtohtonega prebivalstva. Posledica je bila, da je ta Fraib s svojim naseljevalnim sistemom v Südmarki pogorel, in mu je večina dala slovo. Takoj takrat se je pa storil sklep, da naj se v bodoče obrne pozornost naseljevanju nemških obrtnikov. Sklenjeno — storjeno, Südmarka je šla takoj na delo, in sedaj prinaša njeno delo že sadove v obilni meri. — Nehote se nam vsili vprašanje: kaj smo storili mi v profobrambo? Ali so naše pozicije tako sigurne, da lahko držimo roke križema? Kaj je s slovenskimi obrtniki, kje so slovenska obrtna društva? Pogledajte v naše trge in mesta! »Nemški« obrtniki in trgovci — po večini sami nemškutarji, odpadniki. Razmeroma se nam zgubi gotovo še največ ljudi v obrti in trgovini. Že itak so tedaj razmere skrajno žalostne, a Nemcem to še ne zadostuje. Z novimi ustanovitvami hočejo zadati slovenskemu obrtništvu zadnji sunek. Resno pozivamo slovenska obrtna društva, naj započnejo s smotreno protiakcijo. — Razmere so tako obupne, da je treba nujnega in takojšnjega dela. Mi hočemo, da se nekaj stori, ker je res nujno potrebno, in se obračamo s svojim apelom na merodajne faktorje že obstoječih organizacij. (Da bi našlo somišljenikov! Op. ured.)

Iz Pesnice pri Mariboru.

Že parkrat smo pisali, da name-rava Schulverein tu pri nas zgraditi nemško šolo. Da bi stvar bolj vlekla, ogrinjajo stvar z imenom nemškega fajmoštra »Kernstocka«. Dunajsko vodstvo te nepotrebne stavbe je doposlalo našemu občinskemu zastopu povelje, ki ima naslov: »Nemškim možem...! (An die deutschen Männer!) V tem povelju trdi, da je 100 nemških rodbin (kodi jih neki jemljejo!) v njih narodnem življenju skrajno ogroženih, da skuša Slovenstvo potujčiti te, že stoletja tu nastanjene (haha!) Nemce. Dalje pravijo v tem dopisu, da je občina (?) »Pösnitzhofen« že izgubljeno dete (čudno, kako slabo so poučeni) in, da Slovenci napenjajo že vse sile (ko bi jih leti) da se to zgodi še z Pesnico samo. Koncem konca se že vnaprej zahvaljujejo za podarjeni znesek 20 kron (za katerega beračijo v ti dolgi klobasi), ki gotovo ne bo dan v nepotrebne (kakšne pa?) namene... Radovedni smo, kakšen odgovor da do naši slovenski Pesničanje na to

Reselj - Kress.

Slep je, kdor se s petjem ukvarja, Kranjec moj mu osle kaže, Njemu vedno sreča kaže — On živi — in umre brez d'narja. Prešern.

Tako bi se lahko pelo in govorilo ne samo o pesnikih, ki »verze kujejo«, ampak malone o vseh duševnih velikanih, ki so s svojo umetnostjo, s svojim velepomembnim, vzor-deli in iznajdbami neizmerno koristili vsemu človeštvu, splošni prosveti in novodobni kulturi.

Nadalje smo si zadačo napisali nekako vspretnico o dveh duševnih velikanih, kojih iznajdbe so pridobile in zaslužile v moderni trgovini, obrtniški in splošnem svetovnem prometu že milijarde in milijarde, med tem ko sta oba za človeški rod velezaslužna duševna velikaša se preselila s tega sveta — kot berača!

Zopet nam poročajo dnevniki, da je 24. t. m. na Dunaju — ali v njega okolici — preminul prvi bori-telj na zrakoplovnem polju, inženir Viljem Kress v 77. letu svojega življenja!

On je na polju zračne plovbe začel orati ledino.

Ne bode odveč, ako podamo svojim čitateljem kratko življenjepisno črtico tega epohalnega moža.

nesramno zahtevanje. Najbolje bi bilo nič, ali pa tako, da jim enkrat za vselej premine želja, v naših Slov. Goricah delati zdražbo.

Iz Maribora.

Krška »Sloga« prinaša dopis, datiran z 23. m. m., napisan v Mariboru na naslov slovenske duhovščine. V tem dopisu pozivlja slov. duhovnik svoje brate, naj se upro terorizmu slovenskih klerikalnih časopisov toliko časa, dokler ti ne začno s pisavo, ki jo priporoča v svojem pastirskem listu knezoškof, kardinal dr. Bauer, ki pravi, da mora krščanski list »obuditi ljubezen v krščanskem smislu; nočem storiti nič zalega svojemu bližnjemu, nočem ga spravljati z zlom v nevarnost, nočem storiti ničesar, kar bi mu škodovalo na duši... In vsem, ki se ne ravnaajo po teh načelih božje ljubezni, vsem tem — tudi časopisom, brošuram in drugim tiskovinam, ki dajejo s svojo pisavo javno pohujšanje, se morajo zaklicati besede: Proč z njimi iz te hiše! — To so zlate besede in od srca želimo, da bi ta poziv slovenskega duhovnika našel pri vseh sobratih obilo posnemovalcev. V korist bi ne bilo le našemu narodu, marveč ugledu naše duhovščine v prvi vrsti, kajle »Slov. Gospodar«, »Straža«, »Slovenec«, »Domoljub« itd. v našem ljudstvu vero popolnoma diskreditirali iz naslednikov Gospodovih pa so naredili karikature, katerim se eden del v obraz hlina vdanim, za hrbtom pa se jim smeji in jih vlačijo v blato, dobro vedoč, da je le denar, ki jim jih dela trpljenje. Pri tem seveda najbolje trpi tudi morala ljudstva in, če se ne preokrene v najkrajšem času vse tako, ki želi to oni mariborski duhoven, bode padel značaj našega ljudstva še niže, t. pr. pogreznil se bode v blato, iz katerega mu bo le z veliko težavo mogoče. Duhoven bodi duhoven, t. pr. — govori naj narodu ono, kar je v stanu povdigniti nežne čute, katerih je toliko v našem ljudstvu, ne pa izrabljati stan — o poklicu je v naših časih težko govoriti — v politično agitacijo, sejati v družinah spore — radi politike — hujskati učenca proti učitelju, pohujševati mladenke in mladeniče, skratka, delati in biti vse prele, samo — duhoven ne! Z revolverji kot so pa že omenjeni potvori, mora se najpreje pomesti, ali jih vsaj prisiliti, da bodo res samo katoliški listi. Vederemo...!

Dnevni pregled.

Vatikan in Jugoslovani po vojni. Sveti oče je odredil, da se bolgarski kapucini v Sofiji in Plovdivu podrede hrvatski kapucinski provinciji. Vsled tega pride na Reko v kapucinski samostan deset bolgarskih mladeničev, da se pripravijo za svoj zvišeni poklic: širiti sveto vero in širiti idejo bratstva in zblizanja Jugoslovancev. Vsled pohvalne odredbe sv. Očeta se bo raztezal delokrog hrvaške kapucinske provincije od Reke do Carigrada. Ta novica je pred par tedni cirkulirala v klerikalnih listih. Ako bo ideja bratstva in zblizanja Jugoslovancev se vršila na ta način, kot to dela »Hrvatski Dnevnik«, organ dr. Stadlerja, sarajevskega nadškofa, ki v svojih lažeh proti srbski armadi in srbskim uradom konkurira s krščansko - socialno »Reichspost«, bo že slaba.

Zakon o izseljevanju pride v kratkem na vrsto v našem parlamentu. O tem se je pri nas že precej

pisalo. »Reichspost« je prinesla besedilo zakona. Država bi ne hitela tako, ko bi se ne godile gotove zakulisne stvari, iz katerih se vidi — da hoče Avstrija s svojimi državljani delati trgovino. Tako daleč smo že prišli. Ker je dala vlada koncesijo Canada - Pacific - Railway, bo nastala sedaj huda konkurenca z avstro - americano na jugu in z nemškimi parobrodskimi družbami. Avstrijski izseljeniki so dali severonemskim družbam lepih dohodkov. V devetih letih od 1. 1901—1909. so dobile te družbe 363,341.200 kron. — Austro-americana pa 13,331.200 kron. Avstrija je začela zdaj rešilno akcijo s tem, da je zgledala s tujo družbo. Avstrija doslej ni imela izseljevalnega zakona, dasi je bilo to zanjo važno vprašanje. Obljubljala ga je od 1. 1897. Koliko je šlo med tem denarja — v tuj žep. Sedanji zakon bo imel tri važne točke: omejitve izseljevanja (otroci, žene, starši!) legitimiranje izseljencev (statistika) in izseljevalni urad. S tem seveda še vsa vprašanja ne bodo rešena — ker pri nas se vedno skrbi za to, da dobijo birokrati svoj ideal.

Zelo častno primerno pismo iz Trsta smo čitali te dni v R. N. L. Tam se piše o naših bratih Hrvatih, ki žive v Trstu, pa ne čitajo slovensko, ker baje ta jezik ne razumejo. Razmere v Trstu poznajo iz »Piccola«. Take slučaje je treba res okrcati. Vemo, da so drugod po hrvaških mestih naši rojaki, ki bi se jim dalo isto očitati, vendar s tem še ni rečeno, da moremo v tem čakati lepših časov. Upajmo, da taki indiferentni ljudje čim prej izginejo. Dolžnost časopisja je, da iztrebi tak plevel.

Uradne vesti. Zoper umrlega Marko Herakoviča iz Novega sela št. 3, oziroma njegove neznane dedice in pravne naslednike se je podala po Petru Herakoviču iz Novega sela št. 35 tožba zaradi priposestovanja. Razprava bo dne 13. marca 1913 ob 10. uri dopoldne. C. kr. okr. sodišče Kostanjevica, odd. I., dne 25. februarja 1913. — Zoper Simna Pirš, posestnika neznanega bivališča, se je podala pri podpisani sodnji po Janezu Gesini iz Zg. Tuhinja tožba radi 540 K in se je na podlagi te tožbe določil narok za ustno razpravo na dne 5. marca 1913 ob 9. uri dopoldne pri podpisani sodnji, soba št. 6. C. kr. okr. sodnja v Kamniku, odd. II., dne 25. februarja 1913.

Družba sv. Cirila in Metoda je prejela na poziv C. M. podružnic v Matenji vasi svojo odškodnino: g. V. Hyhlik, Prestranek je postal K 10.—, Pri odhodnici gđ. Kristine Demšar nabralo se je v gostilni g. Ign. Zoreta v Crnem potoku 26 K 30 vin. — Znam dobrotnik C. M. družbe g. Jos. Sedej iz Sp. Šiške je bil daroval v veseli družbi zopet 20 K; vsoto je izročil župan g. Seidl. — Podnaroški kmetijski fantje so nameravali prirediti 2. februarja malo veselico v korist C. M. družbi. To veselico pa je onemogočil dež. Vsled tega so zbrali zavedni fantje med seboj 21 K 54 vin. in jih poslali družbi. Živio! — G. načelnik C. M. podružnice v Braslovcah Iv. Kreft je poslal 16 K, nabranih v gostilni Grad ob veselici. Hvala! Novih velikonočnih razglednic letos ni založila družba sv. Cirila in Metoda. Ima namreč precejšnje število lanskih razglednic in še od prejšnjih let v zalogi. Cenjene rodoljube opozarjamo na to narodno blago in prosimo, da razpečajo to Velikonoč vso družino zalogo in jo spremene v de-

nar; vodstvo pa oskrbi za drugo Velikonoč gotovo zopet novih in pomembnih razglednic. »Šopek povestice« je izdal znameniti slovenski rodoljub g. Lamurski in daroval nekaj izvodov C. M. družbi. Vodstvo razpošlje te knjižice na nekatere znane naslove. Pisatelj ni določil knjižice cene, tudi družba je ni zarezala, priložilo pa je poslati položnice za prostovoljne prispevke z naslova sprejete knjižice »Šopek povestice«.

Ljudsko knjižnico v Mariboru (Narodni dom) je obiskovalo meseca svečana t. l. 169 čitateljev, ki so prečitali 377 knjig. Knjižnica ima vse najnovejše knjige in je dostopna brez izjeme vsakemu. Kupi si izkaznico za 20 vin., na katero dobi 12 knjig; izposojajo se vsak torek in četrtek od 7. do 8. ure zvečer in vsako nedeljo od 9. do pol 11. ure dopoldne.

Za učiteljstvo je govoril g. notar M. Marinček na shodu narodno napredne stranke v Trzinu takole: Učiteljstvo ima v narodu jako imenitno nalogo. Po nalogi, katero ima ta ali oni stan, bi moral biti tudi poplačen. Plače učiteljev pa so popolnoma nezadostne in krive mnogo gorja, mnogo nesreč in mnogo sramote v učiteljskem stanu. Učiteljstvo se poteza že leta in leta za povzvišanje plač. Zastonj. To radi tega, ker večina učiteljev ne trobi v rog S. L. S. Bodite naši, ali pa stradajte, to je učiteljstvu na izbiro. Ker je pa nekaj učiteljev, ki so zapustili vrste naprednega učiteljstva in šli tja, kjer je bolje, to je na stran S. L. S., deli S. L. S. draginjske doklade. Kdo naj dobi draginjsko podporo, ne odloči to, da je dotičnik potreben in dober učitelj, ampak edino to, da je dotičnik pristaša S. L. S. To je edino priporočilo. Na tisoče in tisoče kron je razdelil deželni odbor privržencem S. L. S., učitelji, ki se priznavajo k narodno napredni stranki, niso dobili počenega groša. Ali je to pravica? Ne, ta je drugačnja. Na tržiški šoli je dobil 25 odstotno doklado učitelj, ki je komaj pogledal vanjo, ker uči šole nekaj mesecev. Učitelj, ki uči že 14 let in ki tudi ne živi v okolici, je odšel praznih rok. Takih primerov je sto in sto. Učitelji, ki so privrženci S. L. S. dobe od deželnega odbora plačanega namestnika, ako gredo radi večje izobrazbe v ta ali oni tečaj. Učitelji, katerih prepričanje ni prirojeno po nazorih S. L. S. pa morajo namestnika plačati sami. Kdo ne vidi tukaj dvojne mere, ki pa bi morala biti enaka. Volilci! Gotovo ne bo težko uganiti, kdo dobi boljša učiteljska mesta, ali ti si, ki se je dal obrezati, kakor hočejo načela edino zvečjavne S. L. S. ali oni, kateri ne more in neče menjati svojega prepričanja, kakor lisca svoje dlake. Da, da, dežela kranjska je velika dolina šentflorjanska.

Zgodovinski dnovi. Med zgodovinske dni se lahko šteje tudi albanski kongres, ki se je dni vrši v Trstu. O tem piše Soča: Kongres bode stal našo državo lepe tisočake. »Albanca« se bodo dobro imeli, žurnalisti pa bodo skrbeli, da bo vsaka njih beseda šlo po vsem svetu. Od »Fremdenblatta« do »N. Fr. Presse« vse bo strmel nad odkritji teh možicov. »Presse« bo spustila usodepoln, a kratek stavek za početek uvodnika o kongresu Albancev. O srbskih grozodejstvih bodo govorili individui, ki že 15 let poplavo na avstrijske stroške po Dunaju in niti ne poznajo več svoje domovine. Farsa, ki se bo prihodnje dni igrala

v Trstu kot albanski kongres, pa priča o vsi revščini naše oficijelne politike. Mesto začeti Slovanom prijazno politiko, mesto skleniti priateljstvo z narodom bodočnosti, mcar Avstrija vzdrževati političen bordel, da ima potem po potrebi glav dovolj za — »albanski« kongres v Trstu.

Drobiz iz Štajerske. V Mariboru in okolici postaja neka zločinska družba čim dalje, tim nevarnejša. Pred kratkim je pograbila, uničila in požgala pri nekem posestniku Supanu, ter naredila škodo za 2283 K 80 vin. Značilno pa je, da tej sodrgi ne morejo varnostni organi priti do živoga! — Pri Sv. Miklavžu na Dravskem polju je prišlo med hlapcem Lazarjem — rodem Hrvat — in kmečki fanti domačini do spopada. Lazarja so skoro na smrt pobili. — V Polju pri Podčetrtku so klerikalci odpovedali shod, ker je baje deželni poslanec dr. Jankovič — zbolel. Najbrže je dobil — vetrove. — Pri Sv. Urbanu na Ptujskem polju so se splašili konji posestniku Majerču, Majerč je padel pod voz in so ga še le nekaj časa pozneje dobili hudo razmrvarjenega, na cesti. — Pri Laškem trgu so se stegli fanti. Jeden, neki Mlinarič, je bil težko poškodovan. — Pri Pilštajnu je bil po neprevidnosti ranjen neki posestnik M. K. Sprožila se mu je po neprevidnosti puška.

Beg trgovca z žitom. Trgovec z žitom J. Schulz iz Budimpešte je poneveril pred kratkim 150.000 K in je pobegnil v Ameriko. Proti njemu se je doslej ušlo nič manj nego 69 tožb.

Grozen samomor. Na grozovit način je napravila te dni konec svojemu življenju delavka Somolovska v Lvovu. Z obupa je vtaknila glavo v razbeljeno peč, vsled česar je kmalu nastopila smrt.

Živnostenska banka. V seji upravnega sveta Živnostenske banke v Pragi, ki se je vršila dne 27. svečana t. l., je bila predložena bilanca za leto 1912, katere izkazuje, včevši prenos dobička iz leta 1911 in po odbitku režije ter davkov K 8,219,987.93 čistega dobička proti K 7,495,365.— prejšnjega leta. Na obnem zboru, ki je določen na dan 16. marca t. l., se bode predlagalo po statuarični dotaciji rezervnih skladov v višini K 423,972.05 proti K 383,474.30 prejšnjega leta, razdeliti 7 in pol odstotno dividendo, kakor lansko leto, odpisati nadalje po odbitku statuaričnih tantiem upravnega sveta in remuneracij članom predstojništva podružnic in revizijskemu odboru, znesek K 450,000 na računom tekom leta nastalih izgub, prideliti K 350,000 glasom § 76. I. C bančnih pravil specialnemu rezervnemu zakladu, ostanek po K 560,862 91 vin., proti K 594,486.17 prejšnjega leta pa prenesti na novi račun.

Mestna hranilnica v Kamniku. V mesecu svečanu 1912 je 169 strank vložilo K 44,745.92, 154 strank dvignilo K 34,489.05. Stanje hranilnih vlog K 2,020,649.31. Stanje hipoteknih vlog K 1,579,694.96. Stanje posojil — K. Denarni promet v mesecu svečanu 1913 K 209,380.99. Ravnateljstvo mestne hranilnice v Kamniku, dne 28. svečana 1913.

Ljubljana.

— »Politično in izobraževalno društvo za dvorski okraj« izreka najiskrenejšo zahvalo vsem, ki so mu v zadnjem času darovali knjig za njegovo knjižnico, osobito pa za velenjenjeni rodbini Filip Supančičevi (2. dar), blag. gospema Ivanki Leskovičevi, trgovčevi soprogi in Josipini Košakovi ter g. strojniku Rado Korenetu (4. dar) Ker se poset knjižnice množi od dne do dne in nujno potrebujemo še dobrih knjig, in da lahko zadovoljimo vsem zahtevam čitajočega občinstva, nujno vabimo vse p. n. okrajane in somišljenike, da nam prisloščijo na pomoč in nam darujejo knjig, ki jim prine ne rabljene po omara. Knjige se lahko oddajo v društvenem lokalni Pred igriščem št. 3. ali pa se naj naznani po dopisnici društvu, da pošlje po nje. Društvo kupuje tudi antikvarično dobro ohranjene knjige ob knjižničnih poslovnih urah, t. j. vsako sredo ob 6.—8. ure zvečer in ob nedeljah in praznikih od 10.—12. dopoldne.

— Slovensko gledališče. »Brivec Seviljski« je še dandanes ena najbrilantnejših točk, vsakega repertoarja. Tudi naše gledališče se je hotelo poskusiti z njim. In moramo reči, da je bil ta poskus v čast gledališču, igralcem in publikli. Brivec Seviljski stoji v sredi med opero in opereto — smeja je v njem več nego resnosti — in po dolgočasnih drugih predstavah smo potrebovali smeja. Kdor je bil dovolj razpoložen, se je v seboi in v nedeljo lahko smejal. Pri tem pa smo imeli tudi umetniški užitek, ki ga

Leta 1898. je bil iznajditelj tako docela prepričan o praktični izvršljivosti svojega problema, da si je napraviti dal prvi, resnični letalni stroj, koji je bil preizkušen na tuluskem jezeru pri Dunaju. Mesto sedanjih koles pa je imel sanična platišča (Küfen).

Nekaj časa se je držal stroj na vodni površini, a se je pri 4. poizkušnji prevrnil ter pogreznil v vodo; stroj je bil do cela uničen in le s težavo si je rešil izumitelj za človeštvo tako dragoceno življenje.

Se enkrat je skušal svojo srečo in počel leta 1902, graditi nov, velike uspehe obetajoč letalni stroj — kojega pa žal ni mogel več dovršiti radi nedostatka denarnih sredstev! Občinstvo ga ni hotelo razumeti.

Duševo in gmotno uničen dobi ta izumitelj obvestilo, o uspehih na zračnem plovstvu bratov Wright.

Kressova ideja je zmagala! Pravilnost njegovih nazorov je s tem dokazana, človek je poletel po zraku — ampak slavo in sadove te epohalne iznajdbe so želi v zlati podobi — drugi — ne oni!

Legagneux in Bleriot sta napravila leta 1904. pri Dunaju na »Simmeringu Heide« pred tisočeri-mi gledalci zelo uspele polete v veliko zabavo in občudovanje radovednim Dunajčanom! Osiroteli inženir Viljem Kress

nudi ta opera. Res je bilo par zaprek, da ni bilo vse v redu. N. pr. gosp. Fejfar je bil hripav — g. Harfner je bil indisponiran — s početka — v splošnem pa je vsa igra lepo uspela. Na odru je bilo izborno razpoloženje in tudi v gledališču ga ni manjkalo. Videli smo, da so hoteli igralci res podati vse, kar znajo. Tako se je gđc. Rihtrova izkazala kot koloraturka prve vrste — njena uloga ji je dala k temu dovolj prilike. G. Harfner je bil posebno v II. dejanju izborni — serenada mu je delala nekoliko težav — gosp. Fejfar je bil hripav — kljub temu je pel dobro in igral lepo, izborni pa je bil v igri in petju g. Križaj in g. Bukšek. Zbor. Povhe in Kovač so po možnosti izpolnili svojo dolžnost. Brivec Seviljski je bil za nas pravi užitek in zaslužil, da ga naše občinstvo ob priliki zopet obišče. Popoldanska predstava je lepo uspela. Krasno vreme je izvabilo ljudi ven iz mesta.

— »Robert in Bertram« ali vesela vagabunda. Včeraj popoldne se je uprizorila burka »Robert in Bertram«. Igra je ljubljanskemu občinstvu znana že iz prejšnjih sezij. Igralo se je splošno dobro, glavne vloge so bile večinoma zasedene kot prejšnja leta. Naslovni vlogi sta naravnost izborni igrala g. Povhe kot Robert in g. Bohuslav kot Bertram. Gđc. V. Danilova, ga. Setfilova, nadalje gg. Bukšek, Verovšek, Danilo, Škrbinšek, Trampuž in Štrukelj so dobro rešili svoje vloge. Igra je izzvala med občinstvom mnogo veselja in aplavza. Gledališče je bilo dobro obiskano.

— Iz gledališke pisarne. Za Danilov častni večer se pripravlja Sem Benellijska znamenita drama »Amore rei tre re«, eno najglobljih del moderne laške dramatike. Po pesniškem slogu in zanosni dikciji ter ubranosti ta trodejanjska celo prekaša istega pisatelja efektne »Cena delle beffe«, ki se je za sedaj odložila z repertoarja. — Gostovanja v marcu. Intendanca je radi gostovanja v dogovoru z več člani hrvaškega zagrebskega gledališča. Za marec so nam obljubili sodelovanje gđc. Mira Koroščeva v »Toski«, nadalje ga. Polakova, operna tenorista gg. Jastrzebski in Lovczyński, operetni tenorist g. Strmac in g. Borštnik, ki bo igral okrog velike noči Kantorja v »Cankarjevem« Kralju na Betajnovi.

Po prvem imajo v Ljubljani mnogo denarja. Te dni je bilo toliko krokarjev, da se je vsak čudil, čemu se govori o krizi. Zato bi bilo želeli, da bi se ljudje zavedali tudi svojih narodnih dolžnosti, naj bi ne bilo nikogar, ki bi ne kupil srečke za umetniško galerijo vsaj za 1 K. Kolikokrat vržemo 1 K proč, kakor brezpomembno — dar ne pozabimo, darujemo vsaj 1 krono za srečko umet. loteriji!

— Glavna skupščina »Matice Slovenske« bo v nedeljo, dne 9. (devetega) marca ob 10. uri dopoldne v magistratni dvorani v Ljubljani. Dnevni red: 1. Ogovor predsednikov. 2. Poročilo tajnikovo. 3. Poročilo blagajnikovo. 4. Poročilo preglednikov računov. 5. Dopolnilne volitve v odbor. 6. Volitev računskih preglednikov. 7. Samostalen predlog odbora. 8. Slučajnosti.

Kinematograf »Ideal«. Danes zadnji dan zanimivega detektivskega prizora »Papirna sled«. Jutri »Žensko srce«, silajna drama v barvah, 3 deli iz pariških umetniških krogov.

Društva.

— Akad. društvo slov. agronomov »Kras« na Dunaju priredi svoj četrti redni občni zbor 4. t. m. ob 8. zvečer v gostilni »Zum Kleeblatt« (XVIII., Mitterbergg. 33) z običajnim vspeedom.

Občni zbor ženske podružnice družbe sv. Cirila in Metoda v Ribnici se vrši dne 3. marca 1913, ob pol 8. uri zvečer v Čitalnici z običajnim vspeedom.

Akad. dr. slov. veterinarjev na Dunaju priredi svoj V. redni občni zbor v torek, 4. marca ob 8. uri zvečer v restavraciji »Siegel« III. Neulinggasse 28 z običajnim dnevnim redom. Slovanski gostje dobrodošli.

Tedenska kronika.

(Pregled važnih dogodkov čez cel teden.)

1.

Kot poročajo zdaj listi, vojna proti koncu gre, — (da računi niso čisti — to na tihem vsakdo ve...)

2.

Pri nas bila je zmešnjava: Berchtold-Stürgkh in »Fremdenblatt« — to avstrijska je država — (saj ni bilo privikrati!)

3. Zdaj smo šele zapazili, da smo zavozili jo — smo Prochazko zapodili, — čez morje — v Brazilijo...

4.

Vendar ni še konec boja, (kakor kaže slika ta) — ker Rumun ne da pokoja, se z Bolgarom pikata.

5.

(Tiho na uho povemo, — kdor preveč je bojazljiv, da v Evropi dobro vemo, kdo je vsemu temu kriv.)

6.

Če se mirno poravnata, kmalu konec bo intriga, ako pa zaropotata — spet nastane bojni krik.

7.

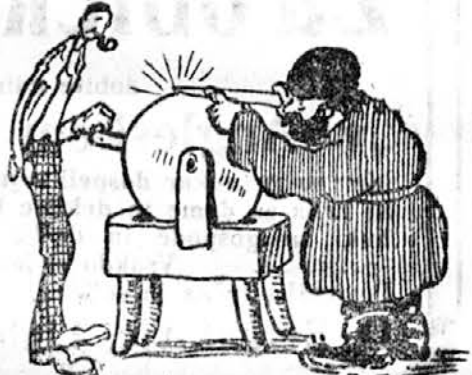
Kako stvar se bo končala, kdo bi zdaj prerokoval — (Turku bosta pomagala — da bi spet na noge vstal.)

8.

Kdor ni gluhi, ta lahko sliši, kaj za mejo se godi — (kdo bo miren v svoji hiši, če mu sosed mir kali?)

9.

Kdor ne vidi, sam naj skusi in pogleda sliko to — Ruski stric tu meč svoj brusil — in Anglež vrti kolo...

10.

Rus Angležu tiho pravi: »Zdaj je rešen položaj, Nemci vsi so trmoglavji, lakomen je njih značaj.

11.

Radi vojno bi imeli, ker Albanijo žele — in najraje bi želeli, da bi bila brez meje...

12.

Mi jim bomo pokazali, kod naj njena meja gre, če miru ne bodo dali — bomo segli si v lase.

13.

»Dobro se držite Rusi« — pravi mu na to Anglež, »dobro si svoj meč nabrusil, da bom s taboj — dobro veš...

14.

Zraven bo Francoz pomagal, ki dovolj denarja ima, rad bi vedel, kdo bi zmagal, če nam Nemec mir brazdat.

15.

Da nevarno je zdaj stanje lahko ste spoznali vsi, — ker albansko je vprašanje, ki evropski mir kali...

16.

Če jo diplomat »zafura« hitro svoj izgovor ima — pravi, da je to kultura, ki nas toliko velja.

17.

Da bi narode albanske zase podržavili — lepe šole italijanske smo zastoj jim stavili.

18.

Ker kultura se germanska je v Albancih širila —

skoraj zemlja se albanska je vsled nje — pomirila.

19.

Da pred Srbi varovala, slavni bi albanski rod, je orožja jim poslala in denarja poln sod.

20.

So Albanci se čudili rekli so: »To je gospa, le od kdaj smo zaslužili, da nas tako rada ima?«

21.

A kultura jim je rekla: »Vi ste narod avtonom, zadnjo kiko dol bi slekla, da obranim vam vaš dom.«

22.

Zvito je Albanec kukal, mislil je: »to je gospa!« (zraven si je brke sukal) »In denarja mnogo ima!«

23.

Da bi v krog evropski stopil in naučil se fines, še bolj se poevropil in privadil se nobles,

24.

Da predsodke bi razkropil in kulturn bil zares, v našem Trstu skupaj stopil na albanski je kongres.

Najnovejša telefonska in brzojavna poročila.

KAKO SODIJO ITALIJANI O STALIŠČU AVSTRIJE GLEDE ALBANCIJE.

Milan, 2. marca. Poslanec Torre piše v »Corriere della Sera« o splošni situaciji in pravi med drugimi, da je stališče Avstrije kar najmanj glede albanskih meja takšno, da bi bilo mogoče zasigurati na Balkanu mir.

VOJAŠKI MOLOH SE NI SIT.

Dunaj, 2. marca. Kakor poroča »Zeit« se bo v najkrajšem času povišal oziroma »zaprlo« parlament, za povišanje rekrutskega kontingenta za c. in kr. armado. Po najnovejšem vojnem zakonu znaša kontingent rekrutov 159.000 mož; to pa ni zadosti, ako se hoče izvesti razna izpopolnjevanja in izvesti vse potrebne formacije, ki so neobhodne za novo organizacijo armade. Kontingent hočejo povišati za 25—30.000 mož, to pa zato, ker bi sicer bila naša armada vsled teritorialnih izprememb na jugoslovanskem Balkanu v zaostatku. Na drugi strani pa se oborožujejo tudi druge velesile in Avstrija ne more ostati na prejšnji višini. (V. Goltz sicer pravi, da je številno silna armada najboljši porok za mir med velesilami; kakor se vidi, vse to razne vojaške kroge čisto nič ne skrbi, da se čimbolj z vsem tem povečanjem armade krušijo pogoji za notranji mir!)

ALBANSKI KONGRES V TRSTU.

Trst, 2. marca. Včeraj se je začel napovedan kongres Albancev v Trstu. Udeležilo se ga je 95 Albancev; avstrijske Nemce zastopa Taaffe, Nemce iz Rajha pa Schmidt in Schupp. Za predsednika je bil izvoljen Nil - Mossi, podpredsednika Faid beg Konica in Nima Derviš, tajnika Fazil paša Toptani in Bandali. Predsednik je pozdravil vladarja države, ki se je najbolj potoževala za samostojnost Albanije in kateri se imajo zahvaliti za vse, cesarja Franca Jožefa I. in italijanskega kralja, čigar država tudi z simpatijami stoji ob strani Albanije. Ministroma Berchtoldu in San Giulianu so bili poslani udanostni telegrami.

Nemci pozdravljajo Albance kot svoje brate.

Nadalje govori Taaffe, sin bivšega avstrijskega ministra, ki pozdravlja Skipetare ne kot prijatelje, temveč kot brate (pozabil je na povedati, v kakšnem oziru so Albanci bratje Nemcev; ali po kulturi ali po viteštvu — Albance krasi namreč nekulturnost in brezprimer-na zahrbtnost.) Na njegov govor je sledilo velikansko navdušenje.

Kucovlah Balmač obeta Arnavtom pomoč Kucovlahov (Rumunov). Mažar Fran Nopce dokazuje sorodnost med Albanezi in Mažari. in obeta pomoč mažarskega naroda.

Princ Glyka

spodbuja Albance, da morajo za blagor svoje domovine delati z orožjem v roki (pozabil je pristaviti: in z belo zastavo v drugi). Govoril je francosko, ker arnavtško ne zna.

KAJ VSE HOČEJO ALBANSKI ZA SEBE.

Trst, 2. marca. Albanci zahtevajo samo Janino, Kosovo, Skopje, Skader.

TURČIJA IN VELESILE.

Rim, 2. marca. »Agenzia Stefani« poroča iz Londona, da je turška vlada izjavila angleški vladi, da se glede sklepanja miru popolnoma zanaša na velesile.

GRŠKA ZMAGA.

Atene, 2. marca. Iz Filipijadesa poročajo, da je prišlo včeraj med grškimi in turškimi četami do ostrega boja pri Malistu, ki je trajal 6 ur in se je končal za Turke pogubonosno. Turški protinaskok je bil odbit. Turki so izgubili 120 mož, 118 je bilo ujetih.

POLJSKO - RUMUNSKA POGAJANJA.

Dunaj, 2. marca. »Pol. Kor.« poroča, nazirano o gališki volilni reformi niso v odločujočih krogih nič več pisimistična. Konference se bodo za prisotnosti namestnika Bobrinskega prihodnji teden nadaljevale v odseku za volilno reformo. Vse vesti o nameravni demisijski namestnika temelje na napačnih informacijah.

NEVARNI ELEMENTI V CARIGRADU.

Carigrad, 2. marca. V Carigradu se je pripravljala manifestacija proti vladi. Voditelji so pognani v zapor. Nekatera poročila pravijo, da je imela zarota strnoglaviti sultana in postaviti na njegovo mesto princa Vahid Eddina.

ZAROTA V CARIGRADU.

Carigrad, 2. marca. Dodatna poročila iz Carigrada pravijo, da je vlada prepričana, da je bil tajnik princa Sabaha Edina glava zarote. Po padcu Drinopolja in po izgubi Galipolija je imelo priti do manifestacije. Bivši vojaški komandant v Carigradu in policijski načelnik istote nista zbežala; bila sta tudi udeležena v zaroti.

TUJCI V DRINOPOLJU.

Carigrad, 2. marca. Ruski poslanik se je obrnil na porto v zadevi tučev v Drinopolju, katerim naj Porta dovoli, da smejo mesto opustiti. Interveniral je tudi glede miru.

PONESREČENO IZKRCAVANJE.

Carigrad, 2. marca. 10. armadni zbor, ki je imel biti izkrcan na Galipolju in pri Šarkeju se vrača. Nekaj transportnih ladij je ostalo in izložilo moštvo v St. Stefanu, nekaj pa jih je došlo tu sem.

VOJNO SODIŠČE V CARIGRADU.

Carigrad, 2. marca. Vojno sodišče bo obsodilo one častnike, ki so bili krivi turškega poraza pri Lozengradu.

DEMENTI.

Carigrad, 2. marca. Dementujejo se vesti, da bi se bila Porta obrnila na velesile z izjavo, da jim popolnoma izroča in zaupa akcijo glede mirovnih pogajanj.

Carigrad, 2. marca. Ravno tako se dementujejo vesti, da bi se bila vršila separatna pogajanja med Turčijo in Bolgarijo v Petrogradu.

Carigrad, 2. marca. Vkljub temu se pa vzdržuje vest, da bo odšel posebni turški poslanik v Petrograd konferirati v zadevi miru.

INSPEKCIJA ARMADE.

Carigrad, 2. marca. Veliki vezir je danes inspiciral v St. Stefanu armadne zборе in se vrnil v Carigrad, kjer bo prisostvoval ministerskemu svetu in podal poročilo.

TOPOVI ZA TURČIJO.

London, 2. marca. »Daily Chronicle« poroča iz Carigrada, da je dobila kurdska armada 18 baterij novih težkih Kruppovih topov, ki jih je poslal Krupp na kredit. (Bogve kdo je garantiral?)

VRHOVNI POVELJNIK ARMADE PRED SKADROM.

Belgrad, 2. marca. Za vrhovnega poveljnika armade pred Skadrom je imenovan general Bojanović.

MOŠTVO 3. POZIVA NA DOPUSTU.

Belgrad, 2. marca. Z ozirom na neobhodno potrebna pomladanska dela je dobil en del moštva 3. poziva tri tedne dopusta.

CARINSKE ZADEVE.

Belgrad, 2. marca. Uradni listi prinašajo ukrep finančnega ministva, po katerem je uvoz od morja do daljšega carine prost.

VPRAŠANJE PREVZETJA TURŠKEGA DRŽAVNEGA DOLGA.

Sofija, 2. marca. Finančno ministvo je izjavilo glede prevzeta

dela turškega državnega dolga, da silo vrši le raditega, da se varujejo in ne poškodujejo pravice tretjih prizadetih, ko bi pa sprejeli zavezništvo le del turškega državnega dolga ne pa dobili tudi vojne odškodnine, tedaj bi bilo na škodo zmagovalcev in v korist premagancev, v kar pa ne bodo zavezništvo nikdar dovolili.

PRESOJANJE GLEDE SKADRA.

Belgrad. Tu se smatra vprašanje glede Skadra za važnejše kot vprašanje glede Drinopolja. Novih žrtev za Drinopolje bi bilo škoda, ker bodo velesile pri sklepanju miru glede Drinopolja odločile v smislu zavezništva. Za Skader bo pa potreba novih, ogromnih žrtev, samo, da se jasni in olajša položaj Rusiji, da more nastopiti z zahtevami v korist Črne gore. Sodi se pa, da bodo velesile, ki danes delajo za mir, v slučaju osvojitve Skadra skušale zadržati sklenjenje miru; velesile pa, ki danes mir odkladajo, si bodo prizadevale, da se mir čimprej sklene.

Padec Skadra bo imel vpliv tudi na razrešitev bolgarsko-rumunskega spora.

LISTNICA UREDNIŠTVA.

Podpisani izjavlja, da ni z dopisom iz Loškega potoka v sobotni številki dnevnika »Dan« v nobeni zvezi ter je isti prišel v list brez njegove vednosti.

Loški potok, 1. marca 1913.

Ferdo Wigle, nadučitelj.

Proces proti pariškim avtoapačem.

(Konec.)

Generalni prokurator Fabre našteva vse zločine in dokazuje, da so se Diendonne, Soudy, Callemine, Monier, Carrony in Metge udeležili poleg Garnierja in Bonnota zločinov v Meauxu in Chantillyju. Ti zločini so bili najprej kazni, kar se jih je kdaj izvršilo. Prokurator konča svoj govor z zahtevno, naj se vsi šest obtožencev-krivcev: Diendonneja, Soudyja, Callemine, Monierja, Carroya in Metgeja, obsodi na smrt. Kar se Carroya tiče, zahteva generalni prokurator obsodbo, pri kateri naj se upoštevajo olajševalne okoliščine.

»Prepričan sem«, konča prokurator svoj govor, »da bodo ti zločini kar najostreje kaznovani. Zahtevam najvišjo kazen, kazen s smrtno proti onim šestim zločincem, ki so morili ali hoteli moriti. Drugače bi ne bila prizanesljivost napram velikim zločincem nikakor opravičena in tudi ocenjena ne. Prosim, da sodite z vso energijo. Povejte sebi samim, da v tem procesu ni mesta niti za prizanesljivost, niti za sočutje. Recite samim sebi, da boste najbolje počastili spomin onih, ki so padli pod streli teh zločincev s tem, da porabite najstrožjo kazen. Rotim vas, da spolnite svojo dolžnost trdno in odločno, da vrnete tako naši zemlji mir, katerega potrebuje za srečno bodočnost.«

Za generalnim prokuratorjem govori državni pravdnik Bloch Laroque, ki razbira ganezijo te družbe morilcev in zločincev. Omenja soudeležbo Maitrejevanove, Kilbačiča, Bonarda in Deffweilerja. Kilbačič kliče:

»Vselej sem bil solidaren z anarhisti, nikdar pa ne z morilci!«

M. Bloch Laroque nadaljuje, da so se vsi ti sokrivci združili samo zato, da bi delali hudo. Zanje ni izgovora. — Vsi — do Jordanana in Reinerta — bi zaslužili prisilno delo do smrti.

Prišel je dan zagovornikov. Gospodje advokati izlivajo iz sebe cele potoke zgovornosti. Osemnajst jih je. Ze prejel so se nekako dogovorili, da ne bo nihče izmed njih govoril dalje časa nego pol ure. Toda eden izmed njih je že poskočil za nekaj minut, ko je bil ravno v svojem navdušenem govoru. Drugi je govoril že četrte ure več od prvega. In tako se ni držala večina zagovornikov svoje obljube. Nekateri so govorili več kot eno uro. Iz zanimivih plaidoyerjev zagovornikov vzamemo sledeče: Iz govora zagovornika Bernarda:

»Ako bi morali soditi obtožence po njegovem glasu, po njegovi zunanosti, pa vam moram priznati, da bi se bal za usodo svojega klijenta. Njegovi lasje, podobni grivi, njegov uprti pogled, njegov koščen obraz bi napravil na vas gotovo resen utis. Samo to, da je gluhi, bi še pridobilo pri vas simpatije. Mislim, da bo dolga preiskava zanj imenitna šola vsega dobrega. Vrnite ga poštenju in delu.«

Zagovornik Debveja M. Bonchiron pravi:

»Ko bo napočil dan in pred palačo Sante bo stala giljotina. Takrat

se bo vaše (razumi: porotnikov) duše polastil nemir in dvom. Moj klient ni kriv. Osvobodite ga. On je sin alkoholika, toda pije samo vodo. In morda mu je ravno ta škodovala.

Zagovornik Belonija M. Pinganand pripoveduje roman svojega klienta, roman revnega človeka: »Na ulici je bil vzgojen, mati mu je kmalu umrla. Nima nobene moralne direktive. Belonie bi lahko vprašal družbo, ki ga sodi, ali je izvršila zanj to, kar je bila njena dolžnost? Ni materialnih dokazov za njegovo krivdo. Prosim poroto, da bi sodila brez prenaplajenja.«

Ostrega advokata ima Schovisova. Ta govori o preteklosti tega »ubogega« dekleta, govori o krasnih dnevih — ko je verovala v Garnierjevo nedolžnost. Nekega večera se je seznanila z njim v Charleoi, Bil je zapeljiv in ji je šepetal s tajnim, skrivnostnim glasom. Ljubila ga je. Situacija se je spremenila. Obtoženko vidimo v »Anarhiji«. Zopet ob strani Garnierja, katerega iz strahu ne zapusti. Nato jo vidimo v tragični vili, kamor je šla za svojim ljubimcem, katerega so takorekoč pred njenimi očmi ubili. Prosim, da mojo klientko izpustite.«

Rodriguezov zagovornik M. Bizos kaže na flamsko-špansko narodnost svojega klienta: »Je sanjač, miren in revolucionaren človek. Vendar anarhisti dandanes več govorijo nego delajo. Rodriguez je tudi več govoril. Bil je v Amsterdamu v Belonijem samo kot prič, morda precej slaba prič. Vendar je za to dobil s preiskavo lepo lekcijsko življenje.

Zagovornik Crozata de Fleuryja pripravi do solz — svojega klienta.

RAZSODBA.

Proces proti pariškim avtoapashem se je v četrtek, dne 27. t. m. končal. Porotniki so podali po 13urnem posvetovanju verdikt. Obtoženec Rodriguez in tri izmed obtoženih žen, to je Maitrejeanova, Schoofova, Leclercova so bili spoznani za nedolžne. Po odgovoru na vprašanja, ki so se stavila porotnikom, je moralo sodišče obsoditi obtožence Dieudonnerja, Callemina, Soudyja in Monierja na smrt. Eden del obtožencev je bil krivim spoznan, pri čemer se je oziralo na olajšalne okoliščine, drugi del je bil krivim spoznan takih zločinov, za katere pride kazni na smrt. Po premoru se je nadaljevala obravnava ob 6. uri 45 minut zjutraj. Predsednik sodnega dvora je obtožence vprašal, če imajo še kaj omeniti. Dieudonner vpije, da ni napadel bančnega sluga Gabija, Callemine pravi, da je bil on in Garnier, ki sta napadla Gabija, Debone ravnatoko trdi, da se Dieudonner ni udeležil napada. Te izjave so zbudile veliko senzacijo. Soudy in Monier zagotavljata, da sta nedolžna. Zagovorniki ostalih obtožencev prosijo za milo sodbo. Državni pravnik pojasnjuje svoje stališče napram izjavi Callemina, ki svojo krivdo pripozna. Ob četrt na 8 so šli sodniki na posvetovanje. Čez 40 minut so zopet stopili v sodno dvorano in predsednik sodnega dvora je proglasil sledečo razsodbo:

Dieudonner, Callemine, Soudy in Monier se obsodijo na smrt. Carony in Metge na dosmrtno ječo. Debone na 10 let prisilnega dela. Nato se izžene iz Pariza za deset let, Poyer in Kibabich se obsodita na pet let ječe in se izžene nato za 5 let. Benard se obsodi na 6 let ječe in se izžene nato na 5 let, Crozet de Fleury se obsodi na 5 let, Belenier in Dettweiler na 4 leta, Gansy in Jourdan na 18 mesecev in Reinert na eno leto ječe. Carany in Monier morata poleg tega

povrniti škodo 2000 frankov. Proglasitev razsodbe so sprejeli obtoženci mirno.

Vendar je imela ta razsodba posledic. Apaš Carony, ki je bil obsojen na dosmrtno ječo, je v četrtek, dne 27. februarja, torej isti dan, ko se je proglasila razsodba, izpil v ječi strup. Zdravniki ga niso mogli več rešiti. Strup, cijankali, mu je nekdo pri obravnavi potisnil v prst rokavice.

S tem se je končal ta senzacijski proces in Pariz se je oddahnil.

Odgovorni urednik Radivoj Korene. Last in tisk »Učiteljske tiskarne«.

Mali oglasi.

Beseda 5 vinarjev. Najmanjši znesek 50 vinarjev. Pismenim vprašanjem je priložilo znamko 20 vinarjev. — Pri malih oglašitvah ni nič popusta in se plačujejo vnaprej; zunanji inserenti v znakah. Zaključek malih oglasov ob 6. uri zvečer.

Glasovirje, pianine, avtomate, gramofone, plošče prodaja, uglašuje, popravlja solidno Josip Oblak, Ljubljana-Glince 92.

Spretna šivilja in vajenka se takoj sprejme. Kje, pove »Prva anončna pisarna«. 133—3

Spretna šivilje se sprejme. Ulica Stare pravde 3. I. nad. 134—2

Na dobro hrano se prejme več gospodov. Poizve se v Zatiški ulici (sv. Jakob) 1/1. levo. 135—3

Tržne cene v Ljubljani.

Tedensko poročilo od 21. febr. do 28. febr.

	Cene v kronah	
	od	do
1 kg govej. mesa I. vrste	1.80	2.00
1 " " " II. " "	1.60	1.80
1 " " " III. " "	1.50	1.70
1 " telečjega mesa	1.80	2.00
1 " prašičj. mesa (svež.)	2.00	2.20
1 " " (prek.)	2.20	2.40
1 " koštrunovega mesa	1.40	1.50
1 " masla	2.60	2.80
1 " masla surovega	2.40	2.60
1 " masti prašičje	2.10	2.16
1 " slanine (špeha) sveže	1.92	2.00
1 " slanine prekajene	2.00	2.20
1 " sala	1.92	2.00
1 " čajnega masla	3.20	3.80
1 " margarina masla	2.00	2.20
1 jajce	0.07	0.09
1 liter mleka	0.20	0.22
1 " posnetega	0.08	0.10
1 " smetane sladke	0.90	1.00
1 " kisla	1.40	1.60
1 kg medu	1.20	1.60
1 piščanec	0.40	0.50
1 golob	1.80	2.20
1 raca	5.50	6.00
1 gos	35.40	38.00
1 puran	35.40	38.00
100 kg pšenične moke št. 0	35.40	38.00
100 " " št. 1	33.70	36.00
100 " " št. 2	32.70	35.00
100 " " št. 3	31.80	34.00
100 " " št. 4	31.30	33.50
100 " " št. 5	28.50	31.00
100 " " št. 6	18.00	20.00
100 " " št. 7	26.00	28.00
100 " " št. 8	48.00	50.00
100 " koruzne moke	46.00	48.00
100 " ajd. moke I. vrste	28.00	30.00
100 " " II. " "	26.00	28.00
100 " ržene moke	28.00	30.00
1 " ližola	36.00	40.00
1 " graha	40.00	44.00
1 " leče	28.00	30.00
1 " kaše	26.00	28.00
1 " ričeta	23.00	25.00
100 kg pšenice	22.00	24.00
100 " rži	20.00	22.00
100 " ječmena	22.00	24.00
100 " ovsu	22.00	24.00
100 " ajde	22.00	24.00
100 " prosa belega	20.80	22.00
100 " " navadnega	6.50	7.00
100 " koruze	26.00	28.00
100 " krompirja	7.50	8.00
100 " činkvantina	5.00	6.00
100 " sena	4.00	4.50
100 " slame	8.00	8.50
100 " stelje	9.50	12.00
100 " detelje	8.00	9.00
Cena trdemu lesu za m ³	1.06	1.30
Cena mehkuju lesu za m ³		
Prašiči na klavnici		

Spominjajte se dijaškega društva „Domovina“!

Ženitna ponudba!

Mlad inteligenten trgovec, Ljubljane, z dobro uspevajočo trgovino se želi v svrhu ženitve seznaniti z mlado, ne več 20 let staro, pošteno in inteligentno gospodično. Premoženje postranska stvar. Diskretnost častno zadržana. Prijazne ponudbe s sliko pod „Sreča“ na Prvo anončno pisarno.

Razglas

V četrtek 6. sušca 1913 ob 9. uri dopoldne se vrši na Škofelci št. 9

prostovoljna prodaja 18 glav živine

simendolske pasme, kot volov, krav, telic in juncev za plemo ali za mesarje.

132 Kupei se vljudno vabijo.

Posebna specialiteta likerija

Posebna specialiteta likerija

25.000 ur. 1 ura 2 K 50 v. pariška fazona, gre natančno 36 ur. la pozlačena se nič ne loči od 18 karatnega zlata, s triletno garancijo za le K 2.50, 2 uri K 4.80, 5 ur K 11.20. 1 Gloria srebrna žepna ura, švicarsko kolesje s 3letno garancijo, najnovejše fazona K 3.50, 2 uri K 6.20, 5 ur K 15. 1 pariška pozlačena verižica, najnovejše fazona 50 vin., 3 verižice K 1.25. Brez rizike. Ako ne ugaja se denar vrne. Naroči se po povzetju pri

A. Kapelusz,
Krakau, (Avstr.) Poobrezia
Nr. 6—135.

Najfinejši ŠPIRIT

iz žila oddaja na debelo od 60 litrov naprej po nizki tovarniški ceni veležanjarna

M. ROSNER Co.
v Ljubljani, poleg pivovarne „UNION“.

KRI, Cvetiča zunanost, zdravje, 50% prihranka na dan, dinjstvu, tudi na mleku, sladkorju dosežejo, dobe vsi ki ne pijejo drugega za zajutr, južno kakor dr. pl. Trnkóczy-ja MOČ, sladni čaj, znamko Sladn. Dojenčki, ki se jih vzredi s ŽIVCE, sladnim, zmešanim z nekaj mleka in sladkorja, se občuduje. Ta vzreja stane polovico tega kakor druga SPANJE DA otroška redilna sredstva. Bolezen in umrljivost ponehuje. Sladni čaj ni sladna kava, ki zgubi pri praženju na redilni vrednosti. SLADNI ČAJ. Pohvalna ponovna naročila prihajajo dan na dan izdelatelj: Lekarna Trnkóczy v Ljubljani, k' je dal vzrediti s sladnim čajem svojih osem zdravih otrok. Po pošti najmanj 5 zavojev po 1/4 kg 4 K franko. Zavoj 5 kg po 15 zavojev 10 K franko. 1/4 kg zavoji po 60 vin. povsod, tudi pri trgovcih. Glavna zaloga na Dunaju v lekarnah Trnkóczy: Schönbrunnerstrasse 100, Radetzkyplatz 4. Josefstadterstrasse 25; v Gradecu: Sackstrasse 4.

Za obleko po meri

dobite edino nadomestilo

„v Angleškem skladišču oblek“

kjer so ravnokar dospeli najmodernejši kostumi, paletoji, bluže in krila za dame in deklice kakor tudi obleke, raglani in klubuki za gospode in dečke v vseh barvah in kakovostih.

Vsakdo si lahko ogleda blago.

Postrežba točna in solidna. Cene priznane nizke.

O. Bernatović, Ljubljana, Mestni trg št. 5.

Krasni moderni spomladanski kostumi, moderne jope in plašči, vrhnja krila, raznovrstne bluže v največji izbiri in — dobrega okusa priporočja —

Modna trgovina P. Magdič
Ljubljana, nasproti glavne pošte.

Učiteljska tiskarna

: Ljubljana, Frančiškanska ulica št. 6 :

se priporočja slavnemu občinstvu za izvršitev vsakovrstnih tiskovin. Vsled najmodernejše uredbe izvršuje naročila najokusnejše in v najkrajšem času. — V zalogi in razprodaji ima najnovejše izborne mladinske spise, kakor tudi vse šolske, županijske in druge tiskovine.

Litografija. Cene najnižje! Notni stavek.